

ONDIKOL

JAUME
Subirana

Tres Grosses

La Fundació Pere Coromines i Ara Llibres (amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona) acaben de posar a les llibreries els *Itineraris Joan Coromines*, un volumà en tapa dura, a cura de **Josep Ferrer** i **Joan Pujadas**, amb les anotacions (minucioses, suculentos) fetes en les seves 457 excursions filològiques per territoris de parla catalana (ressenyades en apèndix) per **Joan Coromines**, un dels grans savis i dels grans pencaires de la llengua catalana. Edicions de 1984, des de la modestia i l'ambició literària que la caracteritzen, ha assumit un projecte de fa anys iniciat (i després encallat) a Edicions 62: les més de mil pàgines de la *Poesia completa* de **Blai Bonet**, en edició crítica de **Nicolau Dols** i **Gabriel S.T. Sampil** i amb un excel·lent estudi introductor de **Margalida Pons**. Verdaguer Edicions, fundada l'any passat i vinculada a la Fundació Jacint Verdaguer i a la Universitat de Vic, ha posat recentment al mercat els

Hi ha projectes editorials necessaris però de viabilitat empresarial dubtosa

dos primers volums de la col·lecció Univers, que pretén oferir mirades contemporànies sobre l'obra de **Verdaguer** a partir de suggerents lectures fetes per autors actuals: alcen el teló amb *Dimonis*, els apunts d'exorcisme de **Mossèn Cinto**, a càrrec d'**Enric Casasses**, i *Pàtries*, una tria temàtica de la mà de **Ricard Torrents**.

I ara vostès em poden dir: ¿com és que poses juntes aquestes tres (de fet, aquestes quatre) obres? Doncs perquè són bons exemples de diverses combinacions promotores per a l'edició de peces importants, pedres basals, de les nostres lletres, projectes de viabilitat empresarial diguem-ne que no evident però alhora d'un alt interès. En aquest temps de retirada o encongiment del suport institucional a la cultura escrita, són tres propostes d'implicació (i imbricació) d'entitats civils, empreses i persones, a benefici de **Coromines, Bonet i Verdaguer** que és com dir a benefici de tots nosaltres. Perquè, parlant d'allò de què no deixem de parlar fa mesos: aquestes són les nostres Grosses de veritat, amb tot el respecte pel sorteig del dia 31 de desembre vinent. ≡

Bosc, riu i paraules

CRÍTICA Un 'thriller' sorprenent i enigmàtic

El conjunt de la trilogia és un fi treball de marqueteria amb imaginació i intel·ligència

Ofrenda a la tempesta posseeix un relat central que discorre lent, potent i inevitable. A la vora, com a afluents, les trames secundàries es defineixen i es voregen, i si en altres novel·les (des de *La comedia humana* fins a *Joc de trons*) el concepte riu és metàfora i exemple de desenvolupament, aquí també és humà (és el nom propi del fill de la protagonista) així com físic: un curs d'aigua tangible que dona nom a la vall, el riu Baztan.

En una entrevista de la periodista Anna Abella («Hi ha periodistes que així que et fan la primera pregunta ja saps que t'entendran», l'elogiava Redondo) l'autora destacava que per erigir el llibre necessitava «pors i amors», encara que més que por jo diria repugnància, o ter-

ror íntim: és «por que la por torni», recollia Abella. I al seu voltant, una investigació criminal de primera línia, una successió de brutals homicidis, de fugides i persecucions a un ritme trepidant.

L'ENTORN // *Ofrenda a la tempesta* és una novel·la sorprenent alhora que fidel a les constants de la saga. Això la dota de caràcter i perfil definitori: el retrat d'una cultura de dones en un entorn masculí, la brillant exposició, les imatges esgarrioses i les mortals presències que visiten els malsons com si -aquests últims- fossin una altra realitat; els éssers de l'antiga religió, els déus adormits, les figures protectores com Basajaun i Mari, divinitats en oposició a les lamies o a Tarttalo. O Ingu-

ma, que s'apodera de l'alè dels nadons; i per ell arrenca el llibre: una dona denuncia el seu gendre per la defunció de la néta, dictaminada com a mort sobtada del lactant. Però l'àvia sospita, sobretot quan el gendre robi el cos de la criatura perquè no sigui incinerada... i no els puc explicar més

Pors i amors són antagonistes cardinals per ajustar el fi encaix que és la trilogia de Baztan: una marquetaria de paraules i frases, l'ús mesurat de connectors i encaixaments, imaginació i maneres, elegància per escriure, passió per al seu desenvolupament i intel·ligència per vincular-ho tot. I així, al final, les preguntes queden respostes, els crims són revelats, els misteris s'il·luminen, els criminals seran empresonats i els sentiments... fets miques. Llegeixin-lo, disfrutin-lo, i ho entendran. ≡

► **OFRENA A LA TEMPESTA OFRENA A LA TORMENTA**
Dolores Redondo
Trad. Núria Parés
Columna / Destino
480 / 440 pàg. 18,50 €